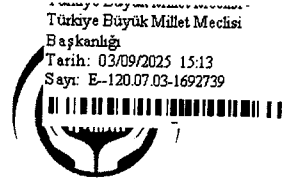




T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-20842007

Konu : Soru Önergesi (7/26233)

7/26233

SK 13A

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1608670 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye ait 7/26233 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/26233) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3D5712EE-8A2B-4594-9606-622FBD673359

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'YE AİT 7/26233 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde kaliteye, teknoloji kullanımına ve çevre koruma önceliklerine göre bitkisel üretim faaliyetinde, sertifikalı tohumluk kullanımının yetersiz olduğu bazı türlerde yurt içinde üretilip sertifikalandırılan tohumları kullanan Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'ne kayıtlı çiftçilere dekar başına sertifikalı tohum kullanım desteği verilmektedir. Ayrıca üretim planlaması kapsamında kamu araştırma enstitüleri ve üniversiteler tarafından yağlık ayçiçeği, dane mısır, pamuk ve patatesten yurt içinde ıslah edilerek tescil edilen çeşitlerinin yurt içinde üretilip sertifikalandırılan tohumunu kullanarak ekim/dikim yapan çiftçilere ilave destek ödemesi yapılacaktır.

Ülkemizde 2024 yılında 1,3 milyon ton sertifikalı tohum üretimi gerçekleşmiştir. Yoğun olarak ayçiçeği ve mısır türlerinde hibrit (melez) tohum üretimleri mevcut olup 2024 yılında toplam 130 bin ton sertifikalı ayçiçeği ve mısır tohumu üretimi yapılmıştır.

Organik tarım faaliyetleri, 5262 sayılı “Organik Tarım Kanunu” ve kanun kapsamında çıkarılan “Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik” çerçevesinde yürütülmektedir. İlgili Yönetmeliğin organik tarımın genel kuralları başlığı altında yer alan 5’inci ve 10’uncu maddesinde organik bitkisel üretimde kullanılacak olan tohumluk ile ilgili genel kurallar belirlenmiş olup Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizma (GDO)’lu çoğaltım materyalinin kullanılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Yurtiçinde üretimi yapılan ve genetik yapısı değiştirilmiş organizma (GDO) yönünden risk teşkil eden türlerin sertifikalı tohumluk üretimleri GDO yönünden izleme ve denetim amacıyla numune alma programına yönelik usul ve esaslar “Sertifikalı Tohumda GDO Analizi Genelgesi” kapsamında yürütülmektedir. Bu kapsamda %100 numune sıklığına göre GDO analizi yapılmaktadır.

Bununla birlikte 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu kapsamında genetiği değiştirilmiş bitkilerin ekimi yasak olduğundan ülkemizde GDO’lu tohum bulunmamaktadır. Ülkemizde GDO’lu tohum üretimiyle birlikte iç ve dış ticareti yasaktır.

Ülkemizde organik tarım destekleri, 2005 yılında bitkisel üretime yönelik olarak başlatılmış, 2011 yılında hayvancılık desteklemeleri de eklenmiştir. İlgili üretim yılı içerisinde organik tarım faaliyeti yapan, ÇKS ve Organik Tarım Bilgi Sistemine (OTBİS) kayıtlı, geçiş-2, geçiş-3 ve organik statüde yer alan tarım arazilerinde ürettiği ürüne “ürün sertifikası” düzenlenmiş çiftçiler ile ilgili üretim yılında arıcılık kayıt sistemi ve organik tarım bilgi sistemine kayıtlı organik statüde bulunan kovanlar için arı yetiştiriciliği yapan üreticilere organik tarım desteği ödemesi yapılmaktadır.

Ülkemizde 259 farklı tür ile 343 bin hektar alanda organik tarım faaliyetleri yürütülmektedir. Cumhurbaşkanlığı 12. Kalkınma Planı ve Bakanlığımıza ait Stratejik Planda organik tarımın desteklenmesine yönelik tedbir maddeleri yer almaktadır. Bu kapsamda organik tarım yapan üreticiler aldıkları tarımsal desteklere ilave organik tarım desteği de verilerek teşvik edilmektedir. Üretim planlaması kapsamında organik tarım öncelikli alanlardan biri olarak belirlenmiş olup 2025-2027 yıllarında yapılacak yeni destekleme modelinde üretimi geliştirme destekleri altında desteklenecektir.

Organik tarım ile ilgili Bakanlığımız Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü’nde yürütülüp sonuçlandırılmış ve hâlihazırda devam etmekte olan farklı türlere ait 6 proje bulunmaktadır. Bununla birlikte aynı enstitüsü müdürlüğüne ait domates, biber, hıyar,



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

karpuz, altınçilek, patlıcan ve pırasa türlerinde güncel olarak orijinal kademedeki organik tohum üretimi yapılmaktadır.

Ülkemizde tescil ettirilen yerli çeşitlere ait tohumlukların rekabet gücünün geliştirilmesi ve üretici şartlarında yaygınlaştırılması amacıyla “Yerli Hibrit Çeşitlerin Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi” uygulanmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımızca organik tarımda AR-GE faaliyetleri de yürütülmektedir. Bu kapsamda “Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi” ile organik tarımda kullanılacak tohumluk (tohum, fide, fidan), organik gübreler, bitki koruma ürünleri, organik yetiştirme tekniği ve çeşit-birey geliştirme, verim ve kalitenin artırılması, hasat sonrası teknolojilerinin kullanılması, koruyucu toprak işleme yöntemleri, organik hayvancılık gibi temel konularda araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütülmektedir. Söz konusu çalışmaların sonuçları eğitim ve demonstrasyonlarla uygulamaya aktarılmakta olup organik tarımın yaygınlaştırılmasına katkı sağlamaktadır.

Söz konusu proje kapsamında, organik tarımın yaygınlaştırılması ve geliştirilmesinin yanı sıra organik ürünlerin güvenilirliğine yönelik il ve ilçe müdürlüklerinde görevli organik tarım birimleri tarafından üretim ve satış yerlerine yönelik denetimler gerçekleştirilmektedir.

Organik ürünlerde piyasa kontrollerinin etkinliğinin artırılması amacıyla proje kapsamında analiz amaçlı “Numune Takip Programı” da yürütülmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca üreticilerin organik tarım konusunda bilgilendirilmesi, genç ve kadın çiftçilerin organik tarım üretim sistemine yönelmesinin teşvik edilmesi, üretici örgütlenmesinin geliştirilmesi, organik ürün konusunda tüketici bilincinin geliştirilerek iç pazarın geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, eğitim ve yayım çalışmaları yapılmaktadır.

Bununla birlikte 11 ilde 21 adet organik tarım pazarı bulunmakta ve bu pazarların da denetimleri Bakanlığımızca yapılmakta olup pazardaki üretici ve satış temsilcilerine yönelik gıda güvenliği, organik ürünlerin pazarlanması ve etiketlenmesi ve organik tarımda logo kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar ile ilgili eğitimler de gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca organik tarım üreticileri Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu destekleri ile T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından verilecek olan tarımsal üretime dair Hazine ve faiz destekli yatırım ve işletme kredisinden de faydalanabilmektedirler.

Organik tarım desteklerinin Yıllık İzleme ve Etki Değerlendirmesi, devlet yardımlarının uygulanması, koordinasyonu, izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirleyen 102 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında yürütülmektedir.

Üretim planlaması kapsamında 2025-2027 yıllarını kapsayan yeni destekleme modeline göre, organik tarım yapılan alanlar üretimi geliştirme destekleri altında yer alıp ürünün bulunduğu gruba karşılık gelen destek katsayısına göre hesaplanan tutar üzerinden desteklenmeye devam edilecektir.

Gen Bankaları, ülkemiz genetik kaynaklarının korunması, uzun süreli muhafazası, sürdürülebilirliği, bilimsel araştırmalarda kullanımı ve gelecek kuşaklara aktarılabilmesi amacıyla gıda ve tarım için ex-situ ve in-situ koruma çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda genetik kaynakların muhafaza edildiği merkezler kurulmuş olup 32 Gen bankasında bitki, hayvan, su ürünleri, mikroorganizma ve omurgasız genetik kaynaklarımızın toplanması, muhafazası, kayıt altına alınması, moleküler ve morfolojik karakterizasyonu, üretim yenilenmesi ve araştırma kurumlarının kullanımına sunulması çalışmaları yürütülmektedir.



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ankara ve İzmir’de bulunan Ulusal Tohum Gen Bankası ve Türkiye Tohum Gen Bankası’nda 122.750 tohum materyali saklanmakta olup 18 Arazi Gen Bankamızda ise 10.108 canlı materyal bulunmaktadır.

Ayrıca üreticilerin tarımsal üretime yönelik kredi/finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Anılan kararlar kapsamında, kapalı ortamda bitkisel üretim, meyve yetiştiriciliği ve bağcılık ile temel bitkisel üretim konularında kullandırılan işletme kredisi/finansmanlarında uygulanan standart faiz/kâr payı indirimine ek olarak organik tarım uygulamalarında %5 oranında ilave faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.